Lietas arhīva Nr. C-2304-19/21
ECLI:LV:ZRT:2019:0312.C29455918.4.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Bauskā, 2019.gada 11.aprīlī

Zemgales rajona tiesa
tiesnese I.Andžāne, 2019.gada 12.martā izskatīja rakstveida procesā civillietu **AAS "BTA Baltic Insurance Company"** vienkāršotās procedūras prasībā pret **SIA "Rīgas namu pārvaldnieks"** par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

AAS "BTA Baltic Insurance Company" (turpmāk – prasītājs) cēlusi tiesā vienkāršotās procedūras prasību pret SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" (turpmāk – atbildētājs) par naudas piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka starp "InterRisk Vienna Insurance Group" AAS kā apdrošinātāju un /pers. E/ kā apdrošinājuma ņēmēju, noslēgts Īpašuma apdrošināšanas līgums Nr., saskaņā ar kuru apdrošināts nekustamais īpašums – dzīvoklis /adrese/, Rīgā (turpmāk – dzīvoklis) un kustamā manta. Apdrošināšanas līguma noslēgšanu apliecina apdrošināšanas polise Nr.. Apdrošināšanas līgums noslēgts ar tā darbības laiku no 2017.gada 26.septembra līdz 2018.gada 25.septembrim.

Apdrošināšanas līguma darbības laikā, 2018.gada 19.martā, apdrošinājuma ņēmējs telefoniski vērsies pie prasītāja, norādot, ka ir iestājies apdrošināšanas risks. Saskaņā ar SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" 2018.gada 28.marta aktu par saliešanas gadījumā konstatētajiem bojājumiem konstatēts, ka apsekošanas laikā dzīvoklī redzami sienu un griestu apdares materiālu bojājumi. Šos bojājumus izraisījis bēniņos karstā ūdens apkures sistēmas augšējās sadales bojājums.

Saskaņā ar SIA "ZJ Projekts" 2018.gada 12.aprīļa tāmi Nr.1, izdevumi, kas nepieciešami, lai novērstu dzīvokļa appludināšanas rezultātā radušos bojājumus, noteikti 2387,18 *euro* apmērā.

Prasītājs, ņemot vērā apdrošināšanas līgumā noteikto pašrisku 70 *euro* apmērā, atskaitot tāmē norādīto pievienotās vērtības nodokli 414,30 *euro*, darba devēja sociālo nodokli 257,80 *euro*, virsizdevumus 149,14 *euro* un peļņu 74,57 *euro*, izmaksājis cietušajai personai apdrošināšanas atlīdzību par nekustamajam īpašumam nodarītajiem bojājumiem 1421,37 *euro* apmērā, un pamatojoties uz cietušā iesniegto mantu sarakstu, ņemot vērā līgumā noteikto pašrisku kustamai mantai 70 *euro* apmērā, izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību par kustamai mantai nodarītajiem bojājumiem 510 *euro*, kopā 1931,37 *euro*, ko apliecina maksājuma uzdevums Nr.1382552.

Par minētajiem zaudējumiem, atbilstoši 2018.gada 28.marta SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" aktam un pamatojoties uz dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6.pantu un 16.pantu, kā arī ņemot vērā faktu, ka mājas /nosaukums/, īpašnieki nodevuši SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" mājas kopīpašuma pārvaldīšanas funkciju, secināms, ka par komunikāciju atbilstošu funkcionēšanu ir atbildīgs SIA "Rīgas namu pārvaldnieks".

Dzīvojamās mājas kopējo komunikāciju, tostarp, cauruļu, tehniskā apsekošana, apkope un kārtējais remonts ietilpst pārvaldnieka pienākumos.

Prasība pamatota uz Civillikuma 1773., 1775. un 1779.pantu, Dzīvokļa īpašuma likuma 4.pantu, Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6. un 16.pantu, 2010.gada 28.septembra Ministru kabineta noteikumiem Nr.907 "Noteikumi par dzīvojamās mājas apsekošanu, tehnisko apkopi, kārtējo remontu un energoefektivitātes minimālajām prasībām" 6. un 13.punktu, likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmo daļu (spēkā līdz 01.06.2018.).

Prasītājs lūdzis piedzīt no atbildētāja zaudējumus 1931,37 *euro,* tiesāšanās izdevumus un lūdzis atzīt prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja likumiskos procentus no piedzītās zaudējumu summas. Prasītājs nav lūdzis uzklausīšanu tiesas sēdē.

Atbildētājs sniedzis paskaidrojumu par iesniegto prasību, norādījis, ka prasību neatzīst. Atbildētājs veic daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas /adrese/ (turpmāk – dzīvojamā māja) apsaimniekošanu/pārvaldīšanu. Dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašnieki kopības sapulcē nav lēmuši par inženierkomunikācijas nomaiņu un finansējuma piešķiršanu remontdarbu veikšanai.

Atbildētājs par bojāto inženierkomunikāciju, iepriekš veicot visas nepieciešamās darbības, kā arī, ņemot vērā ekspluatācijas termiņa beigas, informējis dzīvokļu īpašniekus, sagatavojot dzīvojamai mājai nepieciešamo remontdarbu apkopojumu. Atbildētājs uzskata, ka visa atbildība likumā noteiktā kārtībā ir jānes daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašniekiem.

Atbildētājs uzskata, ka prasītājs, atsaucoties uz prettiesisku darbību (bezdarbību) no atbildētāja puses, izmaksājot dzīvokļa īpašniekam atlīdzību, ļoti paviršī izvērtējis pieprasītā zaudējuma atlīdzinājuma apmēru, pie tam, vispār nevērtējot zaudējumu vērtējuma samērojamību ar priekšmeta vērtību zaudējuma nodarīšanas laikā, jo pirms dzīvokļa saliešanas nav ticis sastādīts apsekošanas akts.

Karstā ūdens stāvvada plīsuma vieta, kas it kā izraisījusi dzīvokļa appludināšanu, atrodas vietā, kur vizuāla apsekošana nav iespējama fiziski, līdz ar to nav iespējams izvērtēt vai mājā iebūvētās kanalizācijas caurules atbilst projektam, vai ir nolietotas un ir pareizi iebūvētas. Atbildētājs, kā lielāko Rīgas pilsētas dzīvojamo māju pārvaldnieks, norāda, ka savas atbildības robežās, vienmēr laicīgi veic vizuālo apsekošanu un nepieciešamības gadījumā remontē, vai nomaina mājas kopīgās komunikācijas, un prasītājs pretējo nav pierādījis.

Atbildētājs norādījis, ka prasītāja iesniegtā tāme nav atzīstama par dokumentu ar juridisku spēku un tā nevar būt saistoša atbildētājam.

Ievērojot to, ka nav iesniegti pierādījumi par remonta veikšanu nopludinātā dzīvoklī, atbildētājs uzskata, ka piedziņai nav pamata un prasība ir noraidāma.

Atbildētājs kategoriski iebilst par 510 *euro* piedziņu no atbildētāja par bojātām mantām, jo lietā nav pierādījumi, ka tieši šīs mantas būtu bojātas, lietā nav iesniegti apstiprināti dokumenti par mantu iegādi, ne maksājuma uzdevumi, ne foto fiksācijas par šādu mantu bojājumiem. Prasītājs nav novērtējis mantu sākuma stadiju, ne tās vērtību.

2019.gada12.martā civillietā sastādīts saīsināts spriedums. 2019.gada 18.martā atbildētājs iesniedzis sprieduma sastādīšanas lūgumu.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi un novērtējusi rakstveida pierādījumus, tiesa atzina sekojošo.

Civilprocesa likuma (turpmāk – CPL) 93.panta pirmajā daļā noteikts, ka *katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.*

CPL 96.panta piektajā daļā noteikts, ka *pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.*

Civillikuma 1770.pantā noteikts, ka *ar zaudējumu jāsaprot katrs mantiski novērtējams pametums.*

Civillikuma 1772. pantā noteikts, ka *jau cēlies zaudējums var būt vai nu cietušā tagadējās mantas samazinājums, vai arī viņa gaidāmās peļņas atrāvums.*

Civillikuma 1775.pantā noteikts, ka *katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina.*

Ar lietas materiāliem pievienoto zemesgrāmatu apliecību apstiprinās, ka Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas Rīgas pilsētas zemesgrāmatu nodalījumā Nr./numurs/ reģistrētas /pers. E/ īpašuma tiesības uz dzīvokļa īpašumu /adrese/, Rīgā (20.lietas lapa).

Ar lietas materiāliem pievienoto Īpašuma apdrošināšanas polisi Nr. apstiprinās, ka 2017.gada 25.augustā starp prasītāju, kā apdrošinātāju, un /pers. E/, kā apdrošinājuma ņēmēju, noslēgts īpašuma apdrošināšanas līgums, saskaņā ar kuru apdrošināts dzīvoklis /adrese/, Rīgā un mantas kopums. Apdrošināšanas līguma darbības laiks no 2017.gada 26.septembra līdz 2018.gada 25.septembrim (19.lietas lapa).

Lietā nepastāv strīds par to, ka apdrošināšanas līguma darbības laikā 2018.gada 19.martā notikusi dzīvokļa /adrese A/, Rīgā nopludināšana, jo bēniņos plīsis cauruļvads, notikusi šķidruma noplūde, nopludinot visu zemākesošo dzīvokli, ko apliecina prasītājam iesniegtais apdrošināšanas pieteikums (17., 18.lietas lapas).

SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" darbinieki, pamatojoties uz /pers. E/ 2018.gada 19.marta pieteikumu apsekot dzīvokli, 2018.gada 27.martā apsekojuši dzīvokli un konstatējuši sienu un griestu apdares materiālu bojājumus saliešanas rezultātā no bēniņos plīsuša karstā ūdens apkures sistēmas, noplūde notikusi ilgstošas iekšējas korozijas iedarbības rezultātā, kuru nevar noteikt savlaicīgi, par ko sastādīts akts par saliešanas gadījumā konstatētajiem bojājumiem Nr.1-8/8429 (turpmāk – akts) (22., 23.lietas lapas).

Saskaņā ar 2010.gada 28.septembra Ministru kabineta noteikumu Nr.907 "Noteikumi par dzīvojamās mājas apsekošanu, tehnisko apkopi, kārtējo remontu un energoefektivitātes minimālajām prasībām" (turpmāk – noteikumi Nr.907) otrā pielikuma 2.2.1.punkta noteikumiem karstā ūdens cinkotā cauruļvada ekspluatācijas termiņš ir 20 gadi un uz dzīvokļa nopludināšanas brīdi šo komunikāciju ekspluatācijas termiņš bija beidzies. Aktā norādīts, ka 1986.gads ir dzīvojamās mājas /adrese/ ekspluatācijas uzsākšanas gads, tātad inženierkomunikāciju ekspluatācijas termiņš beidzies 2006.gadā, kas atbildētājam ir bijis zināms.

Tiesa noraida atbildētāja iebildumus, ka dzīvojamo māju dzīvokļa īpašnieku sabiedrība, vai ar dzīvokļa īpašnieku savstarpēju līgumu pilnvarota persona ar nodošanas un pieņemšanas aktu nav pārņēmusi pārvaldīšanā un apsaimniekošanā un tajā dzīvokļu īpašnieki likumā noteiktā kārtībā nav lēmuši par pārvaldīšanas un apsaimniekošanas kārtību un noteikuši maksu par to, jo tas ir pretrunā atbildētāja paskaidrojumā norādītajam, ka atbildētājs veic daudzdzīvokļu mājas /adrese/, apsaimniekošanu/pārvaldīšanu (53.lietas lapa).

Atbilstoši Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6.panta otrās daļas 1.punkta d)apakšpunktā, kā arī noteikumu Nr.907 6.punktā un 13.punktā noteiktajam, atbildētājam, kā dzīvojamās mājas pārvaldniekam reizi mēnesī bija jāveic inženierkomunikāciju, tai skaitā ūdensapgādes sistēmas, vizuālā pārbaude.

2010.gada 28.septembra Ministru kabineta noteikumu Nr.905 "Kārtība, kādā tiek plānotas un organizētas ar dzīvojamās mājas renovāciju un rekonstrukciju saistītās darbības" 2.punktā noteikts, ka dzīvojamās mājas renovāciju vai rekonstrukciju plāno, organizē un pārrauga dzīvojamās mājas pārvaldītājs, lai nodrošinātu dzīvojamo māju pārvaldīšanas darbību izpildi.

2017.gada 11.jūlija Ministru kabineta noteikumu Nr.408 "Dzīvojamās mājas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksas aprēķināšanas noteikumi" 21.punktā noteiktas pārvaldnieka tiesības papildus noteiktajiem pārvaldīšanas maksājumiem pieprasīt segt par ārpuskārtas remontu iztērētos līdzekļus, ja pārvaldnieks ir konstatējis bojājumu, kas rada avārijas situāciju un var apdraudēt personu dzīvību, veselību vai īpašumu.

Atbildētājs savos paskaidrojumos norādījis, ka savas darbības robežās vienmēr laicīgi veic vizuālo apsekošanu un nepieciešamības gadījumā remontē vai nomaina mājas kopīgās komunikācija, ka par bojāto inženierkomunikāciju, iepriekš veicot visas nepieciešamās darbības, kā arī ņemot vērā ekspluatācijas termiņa beigas, informējis dzīvokļu īpašniekus, sagatavojot dzīvojamai mājai nepieciešamo remontdarbu apjomu, tomēr pierādījumus šādam apgalvojumam tiesai nav iesniedzis.

Tiesa atzina, ka atbildētājs ar pienācīgu rūpību nav veicis inženierkomunikāciju apsekošanu, lai novērstu iespējamo kaitējumu un nepieļaut kastā ūdens stāvvada bojājumus un zaudējumu nodarīšanu, kas apstiprinās ar atbildētāja paskaidrojumā norādīto, ka karstā ūdens stāvvada plīsuma vieta, kas it kā izraisīja dzīvokļa appludināšanu, atrodas vietā, kur vizuāla apsekošana nav iespējama fiziski, līdz ar to nav iespējams izvērtēt vai mājā iebūvētās kanalizācijas caurules atbilst projektam, vai ir nolietotas un ir pareizi iebūvētas.

Tiesa atzina, ka prasītājam ir nodarīti zaudējumi izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības apmērā par apdrošinātā dzīvokļa appludināšanu.

No lietas materiālos esošās tāmes Nr.1 redzams, ka /pers. E/ piederošajam dzīvokļa īpašumam /adrese/, Rīgā nodarīto bojājumu novēršanai nepieciešamo remonta darbu tiešās izmaksas veido 2387,18 *euro* (30., 31.lietas lapas). No Nozagto, bojāto mantu saraksta pie lietas Nr.redzams, ka bojāto mantu vērtība sastāda 580 *euro* (32.lietas lapa). No atbildētāja sniegtajiem rakstveida paskaidrojumiem secināms, ka atbildētājs faktiski neapstrīd prasītāja aprēķināto zaudējumu apmēru. Kā argumentu prasības noraidīšanai norādījis, ka lietā nav iesniegti pierādījumi par remonta veikšanu nopludinātajā dzīvoklī, ka prasītājs nav iesniedzis pierādījumus par bojāto kustamo mantu iegādi, nav novērtēta mantu sākuma stadija, mantu bojājumi nav fiksēti foto.

Tiesa noraida atbildētāja iebildumus, ka /pers. G/ ir parakstījusi Tāmi Nr.1 un atbildētājs pēc publiskās informācijas neatrod sertificētu būvinženieri /pers. G/ ar sertifikāta Nr.4.33052, jo no Latvijas Būvinženieru savienības būvniecības speciālistu reģistra redzams, ka /pers. G/ 2017.gada 20.septembrī izsniegts būvprakses sertifikāts Nr.4-30352.

Tā kā atbildētājs nav iesniedzis savu tāmi, tiesa vadās no prasītāja sniegtajām ziņām par dzīvokļa nopludināšanas rezultātā radušajiem zaudējumiem.

Saskaņā ar likuma "Par apdrošināšanas līgumu" (redakcijā līdz 2018.gada 31.maijam) 40.panta pirmo daļu apdrošinātājs, kas ir izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību, izmaksātās summas apmērā pārņem apdrošinātā prasības tiesības pret personu, kas ir atbildīga par zaudējumiem.

Maksājuma uzdevums Nr.1382552 no 2018.gada 17.aprīļa apliecina, ka prasītājs no zaudējumu summas atskaitot apdrošināšanas līgumā paredzēto pašrisku, pievienotās vērtības nodokli, darba devēja sociālo nodokli, virsizdevumus un peļņu, saskaņā ar izmaksu aktu Nr.IR-62332/01-18/1 izmaksājis /pers. E/ 1931,37 *euro* (34.lietas lapa).

Civillikuma 1779.pantā noteikts, ka *katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.*

Tiesa atzina, ka lietā ir konstatēti visi zaudējumu atlīdzības prasībai nepieciešamie priekšnoteikumi – zaudējumu esamība, atbildētāja prettiesiski vainojama rīcība un cēloniskais sakars starp prettiesisku rīcību un zaudējumiem. Lietā nav iesniegti pierādījumi, ka atbildētājs būtu atlīdzinājis prasītājam zaudējumus.

Tiesa atzina, ka no atbildētāja prasītāja labā piedzenami zaudējumi 1931,37 *euro* apmērā.

Civilprocesa likuma 195.pantā noteikts, ka *taisot spriedumu par naudas summas piedziņu tiesa norāda [...] prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot to apmēru.*

Saskaņā ar Civillikuma 1759., 1765.pantu prasītājam ir tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja likumiskos sešus procentus gadā no parāda summas, kas nav samaksāta. Minētie procenti netiek aprēķināti par to pašu periodu, par kuru tiesā celta un izspriesta prasība, bet gan tiek rēķināti par periodu pēc sprieduma taisīšanas un to apmērs ir tiešā veidā atkarīgs no tā, kādā termiņā atbildētājs izpilda spriedumu.

Tiesa atzina, ka apmierināma prasība daļā par prasītāja tiesībām saņemt no atbildētāja likumiskos 6% gadā no piedzītā parāda par laiku no sprieduma labprātīgas izpildes beigām līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai).

Civilprocesa likuma 33.pantā noteikts, ka *tiesāšanās izdevumi ir tiesas izdevumi un ar lietas vešanu saistītie izdevumi. Tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.*

Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktā noteikts, ka *ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir: ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu un tulkošanu saistītie izdevumi.*

CPL 41.panta pirmajā daļā noteikts, ka *pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. [...].*

Tiesa atzina, ka no atbildētāja prasītāja labā piedzenama samaksātā valsts nodeva 289,71 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,30 *euro*, kopā 293,01 *euro*.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz CPL 33., 34., 39., 41., 189., 193., 199., 195., 204.[1], 250.[25]pantu, tiesa

n o s p r i e d a :

Prasību apmierināt pilnībā.

Piedzīt no **SIA "Rīgas namu pārvaldnieks",** reģistrācijas Nr.40103362321, par labu **AAS "BTA Baltic Insurance Company"**, reģistrācijas Nr.40103840140, zaudējumus 1931,37 *euro,* tiesas izdevumus 293,01 *euro,* kopā 2224,38 *euro* (divi tūkstoši divi simti divdesmit četri eiro un 38 centi), nosakot termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Samaksa veicama: AS "Citadele banka", konta Nr.LV90PARX0016356700003.

Atzīt **AAS "BTA Baltic Insurance Company"**, reģistrācijas Nr.40103840140, tiesības saņemt no **SIA "Rīgas namu pārvaldnieks",** reģistrācijas Nr.40103362321, likumiskos 6 (sešus) procentus gadā no nesamaksātās parāda pamatsummas par laika periodu no sprieduma labprātīgas izpildes beigām līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai).

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kartībā Zemgales apgabaltiesā 20 (divdesmit) dienu laikā, iesniedzot apelācijas sūdzību Zemgales rajona tiesā.

Tiesnese I.Andžāne